

Интеллектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог

**ЗА БУКВИТЕ
30 ПИСМЕНОУ**

**ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В УНИВЕРСИТЕТИТЕ –
НОВИ ХОРИЗОНТИ НА АКАДЕМИЧНИЯ ДИАЛОГ**

2022

**INTELLECTUAL PROPERTY IN UNIVERSITIES –
NEW HORIZONS OF ACADEMIC DIALOGUE**

**ЗА БУКВИТЕ
ОПИСМЕНЕХЪ**

Научният семинар „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“ и сборникът са реализирани в рамките на вътрешен конкурс за разработка на проекти за частично финансиране на научни или творчески форуми по Наредбата на МОН за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност. Темата на проекта е „Организиране на Десети национален семинар на тема: „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост (26 април)“ с Договор № ПЧФНП-2022-04 от 08.04.2022 г.

The scientific seminar “Intellectual property in universities – new horizons of academic dialogue” and the collection were realized within an internal competition for development of projects for partial financing of scientific or creative forums under the MES Ordinance on the conditions and course for evaluation, planning, distribution and spending of state budget for financing of scientific or artistic activities in the public higher education institutions. The theme of the project is “Organizing the Tenth National Seminar on “Intellectual property in universities – new horizons of academic dialogue”, dedicated to the World Intellectual Property Day (April 26)” with Contract No. PCFNP-2022-04 from 08.04.2022.

Съставители

- © проф. д. ик. н. Стоян Денчев, 2022
- © проф. д-р Тереза Тренчева, 2022
- © д-р Камелия Планска-Симеонова, 2022
- © д-р инж. Евелина Здравкова, 2022
- © д-р Светослава Димитрова, 2022

Коректор

- © д-р инж. Евелина Здравкова, 2022

Превод и адаптация

- © д-р Светослава Димитрова, 2022

Предпечат и графичен дизайн

- © д-р Камелия Планска-Симеонова, 2022

- © Академично издателство „За буквите – О писменех“, 2022
ISBN 978-619-185-546-9

Compilers

- © Prof. DSc Stoyan Denchev, 2022
- © Prof. Tereza Trencheva, PhD, 2022
- © Kamelia Planska-Simeonova, PhD, 2022
- © Eng. Evelina Zdravkova, PhD, 2022
- © Svetoslava Dimitrova, PhD, 2022

Proofreader

- © Eng. Evelina Zdravkova, PhD, 2022

Translation and adaptation

- © Svetoslava Dimitrova, PhD, 2022

Preprint and Graphic Design

- © Kamelia Planska-Simeonova, PhD, 2022

- © Academic Publisher “Za bukвите – O pismeneh”, 2022
ISBN 978-619-185-546-9

СЪДЪРЖАНИЕ

Послание от Световната организация за интелектуална собственост за 2022 г.	13
ПРЕДГОВОР	17
ПОЗДРАВИТЕЛНИ АДРЕСИ	23

ПЛЕНАРНА СЕСИЯ
ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В МУЗИКАЛНОТО, ТАНЦОВОТО
И ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВО

ВЪПРОСИТЕ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ И АВТОРСКИТЕ ПРАВА ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА СТУДЕНТИТЕ ПО ИЗКУСТВА <i>Любимир Караджов</i>	41
УПРАВЛЕНИЕ НА АВТОРСКИ И СРОДНИ ПРАВА В ДИГИТАЛНА СРЕДА <i>Марияна Лазарова</i>	48

ТЕМАТИЧЕН ПАНЕЛ 1
ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В УНИВЕРСИТЕТИТЕ –
НОВИ ХОРИЗОНТИ НА АКАДЕМИЧНИЯ ДИАЛОГ

РАЗВИТИЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА ПО АВТОРСКО ПРАВО В ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЩЕСТВО <i>Люба Панайотова-Чалъкова</i>	77
ПОВИШАВАНЕ ИНФОРМИРАНОСТТА НА ГРАЖДАНИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОТВОРЕНАТА НАУКА В ЗНАНИЕВИТЕ ХЪБОВЕ ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА <i>Тереза Тренчева, Светослава Димитрова, Камелия Плянска-Симеонова,</i> <i>Евелина Здравкова-Величкова</i>	87
ИЗУЧАВАЩИ ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН, КЪМ ВЪПРОСА ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ И АВТОРСКОТО ПРАВО <i>Надежда Ангелова</i>	98
ОБУЧЕНИЕТО В ОБЛАСТТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ И АВТОРСКОТО ПРАВО В СПЕЦИАЛНОСТИ С ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ОРИЕНТАЦИЯ <i>Надежда Ангелова</i>	111
ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ ПРИ ПАНДЕМИЧНАТА КРИЗА ОТ COVID-19: МНЕНИЕ НА УНИВЕРСИТЕТСКИ ПРЕПОДАВАТЕЛ (ИНТЕРВЮ ПО ЕРАЗЪМ+ ПРОЕКТ DESCRIS) <i>Таня Тодорова, Събина Ефтимова-Илиева, Деница Димитрова</i>	126
ПРИЛОЖЕНИЕ НА РЕСУРСИ С ОТВОРЕН ДОСТЪП В ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ НА ДОКТОРАНТИТЕ <i>Пенка Кожухарова</i>	137

СТАТИИТЕ ПО БИБЛИОТЕРАПИЯ В ДИРЕКТОРИЯТА ЗА ОТВОРЕН ДОСТЪП ДО СПИСАНИЯ (DOAJ) <i>Събина Ефтимова-Глиева</i>	153
АВТОРСКО ПРАВО В МЕДИИТЕ: ПРАВНИ И ПРАКТИЧЕСКИ АСПЕКТИ – МОДЕЛ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА АВТОРСКОПРАВНАТА ГРАМОТНОСТ В УНИВЕРСИТЕТСКА СРЕДА <i>Евелина Здравкова-Величкова</i>	161
ДИГИТАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ И АВТОРСКОПРАВНА РЕФОРМА <i>Георги Лазаров</i>	173
УПРАВЛЕНИЕ НА АВТОРСКИТЕ ПРАВА НА УНИВЕРСИТЕТСКИ НАУЧНИ ИЗДАНИЯ В ДИГИТАЛНА СРЕДА <i>Евгения Василева</i>	187
ОБЕКТ, ПРЕДМЕТ И ХАРАКТЕРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ДИСЦИПЛИНАТА „УМЕНИЯ ЗА АКАДЕМИЧНО ПИСАНЕ И ПУБЛИКУВАНЕ“ В УниБИТ, СОФИЯ <i>Румелина Василева</i>	196
Е-БИБЛИОТЕКАТА НА УНИВЕРСИТЕТА ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ <i>БАЛНИКА</i> – ТЕХНОЛОГИЧНО ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ (Проблемът за многообразието на азбуките и тънкият свят на информацията през XXI в.) <i>Александра Куманова</i>	209
ОЦЕНЯВАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНОВАЦИИТЕ И ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ <i>Цветелин Георгиев</i>	217
ЕДИНЕН ЕВРОПЕЙСКИ ПАТЕНТ <i>Любомир Маринов, Илия Мангъргов, Ирина Николова</i>	231
ИЗКЛЮЧЕНИЕ КЪМ ПРЕКРАТЯВАНЕТО НА СЕРТИФИКАТА ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА ЗАКРИЛА <i>Любомир Маринов, Илия Мангъргов, Ирина Николова</i>	241
ЕКСПЕРТИЗАТА ПО СЪЩЕСТВО ПРИ РЕГИСТРАЦИЯ НА МАРКИ В БЪЛГАРИЯ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА БИЗНЕСА <i>Димитрина Вескова</i>	250
ТЕМАТИЧЕН ПАНЕЛ 2 ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В МУЗИКАЛНОТО, ТАНЦОВОТО И ИЗОБРАЗИТЕЛНИТЕ ИЗКУСТВА	
БАЗИ ДАННИ И ТЯХНОТО МЯСТО В СФЕРАТА НА КУЛТУРАТА И ИЗКУСТВОТО <i>Весела Казашка, Цветомира Иванова</i>	267

ИНОВАТИВНИ СТРАТЕГИИ В БИЗНЕС МОДЕЛИТЕ НА МУЗЕИТЕ <i>Емелия Константинова</i>	277
ПОЛИТИКАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ЗАЩИТА И ПОВИШАВАНЕ НА ЗНАЧЕНИЕТО НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В СФЕРАТА НА ИЗКУСТВОТА. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ АСПЕКТИ <i>Стоян Мемцов</i>	288
АВТОРОВАТА ХОРЕОГРАФИЯ НА ДИМО ЕНЕВ КАТО ПРОЯВЛЕНИЕ НА ИСТОРИКО-ТРАДИЦИОННИТЕ РЕФЛЕКСИИ НА ПРИЕМСТВЕНОСТ В РЕПЕРТОАРА НА ФОЛКЛОРЕН АНСАМБЪЛ „ТРАКИЯ“ <i>Борис Генчев</i>	299
УЛИЧНОТО ИЗКУСТВО И АВТОРСКОПРАВНИТЕ ВЪПРОСИ <i>Камелия Планска-Симеонова</i>	314
КОЛЕКТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВА В ЕВРОПА – ИСТОРИЯ, РЕАЛНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВИ <i>Борис Бончев</i>	329

ТЕМАТИЧЕН ПАНЕЛ 3 МЛАДИТЕ И ИНОВАЦИИТЕ

ИНОВАЦИИТЕ НА БЪДЕЩЕТО В КОНТЕКСТА НА КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА <i>Светла Панайотова, Венцислава Николова-Минкова</i>	341
НОВИ ПЕРСПЕКТИВИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗЕОЛОГИЯ И КУРАТОРССТВО В НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ <i>Сузана Каранфилова</i>	356
ЕРАЗЪМ+ ПРОЕКТ TLГ4U – „ОБОГАТЯВАНЕ НА ЗНАНИЯТА И ПОДОБРЯВАНЕ НА УМЕНИЯТА ЗА ТРАНСГРАМОТНОСТ ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИГРИ“ <i>Марина Енчева, Гергана Янчева, Габриела Ангелова</i>	363
ПЕРСПЕКТИВИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ВИЗУАЛНАТА КУЛТУРНА ПАМЕТ В УНИВЕРСИТЕТСКА СРЕДА <i>Деница Младенова, Агнеса Цветкова</i>	371
МОБИЛНИТЕ ДИГИТАЛНИ БИБЛИОТЕКИ И МОБИЛНОТО ОБУЧЕНИЕ – ОТГОВОР НА ТЪРСЕНИЯТА НА МЛАДИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ПОТРЕБИТЕЛИ <i>Елисавета Цветкова</i>	380
ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ВЪРХОВЕ ОТ КОПИЯ: ИНТЕЛЕКТУАЛНОПРАВНИ АСПЕКТИ <i>Нарцис Торбов, Евелина Здравкова, Деница Младенова</i>	395
ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД ИНОВАЦИИТЕ В ЛЮБИТЕЛСКОТО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО В ЧИТАЛИЩАТА <i>Глиана Вълчкова</i>	402

СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ И ТЕХНИТЕ ИНИЦИАТИВИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА МЕДИЙНАТА ГРАМОТНОСТ <i>Светослава Димитрова</i>	413
РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ ЗА ДИГИТАЛНИЯ МАРКЕТИНГ <i>Росица Димитрова</i>	424

ТЕМАТИЧЕН ПАНЕЛ 4 ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

НЯКОИ АСПЕКТИ НА ПРАКТИКАТА НА КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ <i>Цветя Маркова, Николина Маркова</i>	435
МЕТОДИКА ЗА ОБУЧЕНИЕ В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ <i>Веселин Целков, Георги Средков</i>	443
НЯКОИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ ОБРАБОТВАНЕТО НА ЛИЧНИ ДАННИ В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА <i>Мартин Захариев</i>	455
ПРАВОТО НА СВОБОДА НА ИЗРАЗЯВАНЕ И ИНФОРМАЦИЯ И ПРАВОТО НА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ <i>Станимира Чюбатарова-Николова</i>	466
ИСТОРИЧЕСКА РЕТРОСПЕКЦИЯ НА КОНЦЕПЦИЯТА ЗА ВЪЗНИКВАНЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ <i>Илиана Димитрова</i>	477
БИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ ЗА АВТОРИТЕ	485
ПРИЛОЖЕНИЯ	511

CONTENTS

Message from The World Intellectual property Organization 2022	15
PREFACE	21
CONGRATULATORY ADDRESSES	22

PLENARY SESSION INTELLECTUAL PROPERTY IN MUSICAL, DANCE AND FINE ARTS

INTELLECTUAL PROPERTY ISSUES AND COPYRIGHT AT A GLANCE OF ART STUDENTS	
<i>Lyubomir Karadjov</i>	47
MANAGEMENT OF COPYRIGHT AND RELATED RIGHTS IN THE DIGITAL ENVIRONMENT	
<i>Mariyana Lazarova</i>	73

THEMATIC PANEL 1 INTELLECTUAL PROPERTY IN UNIVERSITIES – NEW HORIZONS OF ACADEMIC DIALOGUE

DEVELOPMENT OF JUDICIAL PRACTICE ON COPYRIGHT IN THE INFORMATION SOCIETY	
<i>Lyuba Panayotova-Chalakov</i>	86
CITIZEN-ENHANCED OPEN SCIENCE IN SOUTHEASTERN EUROPE HIGHER EDUCATION KNOWLEDGE HUBS	
<i>Tereza Trencheva, Svetoslava Dimitrova, Kamelia Planska-Simeonova, Evelina Zdravkova-Velichkova</i>	87
A LOOK AT THE ATTITUDE OF STUDENTS STUDYING GRAPHIC DESIGN TO THE ISSUE OF INTELLECTUAL PROPERTY AND COPYRIGHT	
<i>Nadezhda Angelova</i>	110
EDUCATION IN THE FIELD OF INTELLECTUAL PROPERTY AND COPYRIGHT IN SPECIALTIES WITH ARTISTIC ORIENTATION	
<i>Nadezhda Angelova</i>	125
DISTANCE LEARNING AT THE PANDEMIC OF COVID-19: OPINION OF AN UNIVERSITY LECTURER (INTERVIEW AT THE DECRIS ERASMUS+ PROJECT)	
<i>Tania Todorova, Sabina Eftimova-Ilieva, Denitsa Dimitrova</i>	136
APPLICATION OF OPEN ACCESS RESOURCES IN THE RESEARCH ACTIVITY OF DOCTORAL STUDENTS	
<i>Penka Kozhuharova</i>	152
THE ARTICLES ON BIBLIOTHERAPY IN THE DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS (DOAJ)	
<i>Sabina Eftimova-Ilieva</i>	160

COPYRIGHT IN THE MEDIA: LEGAL AND PRACTICAL ASPECTS – A MODEL FOR INCREASING COPYRIGHT LITERACY IN UNIVERSITY ENVIRONMENT <i>Evelina Zdravkova-Velichkova</i>	172
DIGITAL CONTENT AND COPYRIGHT REFORM <i>Georg Lazarov</i>	186
COPYRIGHT MANAGEMENT OF UNIVERSITY SCIENTIFIC PUBLICATIONS IN A DIGITAL ENVIRONMENT <i>Engeniya Vasileva</i>	195
OBJECT, SUBJECT AND CHARACTERISTIC FEATURES OF THE COURSE “SKILLS FOR ACADEMIC WRITING AND PUBLISHING” IN ULSIT, SOFIA <i>Rumelina Vasileva</i>	208
E-LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF LIBRARY STUDIES AND INFORMATION TECHNOLOGIES BALANICA – TECHNOLOGICAL CHALLENGE FOR INTELLECTUAL PROPERTY (Problem of variety of alphabets and subtle universe of information in XXI c.) <i>Alexandra Kumanova</i>	216
ASSESSMENT OF INNOVATION MANAGEMENT AND INTELLECTUAL PROPERTY <i>Tzvetelin Georguiev</i>	230
UNITARY EUROPEAN PATENT <i>Lyubomir Marinov, Iliya Mangarov, Irina Nikolova</i>	240
SUPPLEMENTARY PROTECTION CERTIFICATE WAIVER <i>Lyubomir Marinov, Iliya Mangarov, Irina Nikolova</i>	249
THE SUBSTANTIVE EXPERTISE IN THE REGISTRATION OF TRADEMARKS IN BULGARIA FROM A BUSINESS POINT OF VIEW <i>Dimitrina Veskova</i>	264

THEMATIC PANEL 2

INTELLECTUAL PROPERTY IN MUSIC, DANCE AND FINE ARTS

DATABASES AND THEIR PLACE IN THE FIELD OF CULTURE AND ART <i>Vesela Kazashka, Tsvetomira Ivanova</i>	276
INNOVATIVE STRATEGIES IN BUSINESS MODELS OF MUSEUMS <i>Emiliya Konstantinova</i>	287
EUROPEAN UNION’S POLICY TOWARDS THE PROTECTION AND RAISING THE AWARENESS OF INTELLECTUAL PROPERTY IN THE ARTS. INSTITUTIONAL ASPECTS <i>Stoyan Memtsov</i>	298

THE AUTHOR'S CHOREOGRAPHY OF DIMO ENEV AS A MANIFESTATION
OF THE HISTORICAL AND TRADITIONAL REFLECTIONS OF CONTINUITY
IN THE REPERTOIRE OF THE FOLK ENSEMBLE "TRAKIA"

Boris Genchev 313

STREET ART AND COPYRIGHT ISSUES

Kamelia Planska-Simeonova 328

THE COLLECTIVE RIGHTS MANAGEMENT – HISTORY, REALITIES
AND PERSPECTIVES

Boris Bonchev 337

THEMATIC PANEL 3
YOUTH AND INNOVATION

INNOVATION OF THE FUTURE IN THE CONTEXT OF THE CIRCULAR ECONOMY

Svetla Panayotova, Ventsislava Nikolova-Minkova 355

NEW PERSPECTIVES ON MUSEOLOGY AND CURATORSHIP EDUCATION
IN NATIONALE ACADEMY OF ART

Suzana Karanfilova 362

IMPROVING TRANSLITERACY SKILLS THROUGH SERIOUS GAMES: ERASMUS+
PROJECT TLIT4U

Marina Encheva, Gergana Yancheva, Gabriela Angelova 370

PERSPECTIVES FOR INCREASE VISUAL CULTURAL MEMORY IN A UNIVERSITY
ENVIRONMENT

Denitsa Mladenova, Agnesa Tsvetkova 379

MOBILE DIGITAL LIBRARIES AND MOBILE LEARNING – A RESPONSE
TO THE REQUIREMENTS OF YOUNG INFORMATION USERS

Elisaveta Tsvetkova 394

DIGITALIZATION OF SPEAR POINTS: INTELECTUAL-LAW ASPECTS

Nartsis Torbov, Evelina Zdravkova-Velichkova, Denitsa Mladenova 401

PERSPECTIVES FOR THE INNOVATIONS IN AMATEUR ART IN THE COMMUNITY
CENTERS

Iliana Vluchkova 412

SOCIAL NETWORKS AND THEIR INITIATIVES TO INCREASE MEDIA LITERACY

Svetoslava Dimitrova 423

THE ROLE AND IMPORTANCE OF INTELLECTUAL PROPERTY FOR THE DIGITAL
MARKETING

Rositsa Dimitrova 431

THEMATIC PANEL 4
PROTECTION OF PERSONAL DATA

SOME ASPECTS OF PRACTICE OF THE COMMISSION FOR THE PROTECTION OF PERSONAL DATA <i>Tsveta Markova, Nikolina Markova</i>	442
METHODOLOGY FOR EDUCATION AND TRAINING IN THE FIELD OF PERSONAL DATA PROTECTION IS PRESENTED – STRUCTURE, TYPES OF EDUCATION, CONTENT AND SCHEDULE OF EDUCATION <i>Veselin Tselkov, Georgi Sredkov</i>	454
SOME PECULIARITIES WHEN PROCESSING PERSONAL DATA IN THE JUDICIAL SYSTEM <i>Martin Zabariiev</i>	465
THE RIGHT TO FREEDOM OF EXPRESSION AND INFORMATION AND THE RIGHT TO PROTECTION OF PERSONAL DATA <i>Stanimira Chyubatarova-Nikolova</i>	476
HISTORICAL RETROSPECTION OF THE CONCEPT OF THE ORIGIN AND DEVELOPMENT OF PRIVATE SECURITY ACTIVITY <i>Iliana Dimitrova</i>	484
BIOGRAPHICAL NOTES FOR THE AUTHORS	485
APPENDIXES	511

ПОСЛАНИЕ ОТ СВЕТОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ ЗА 2022 Г.

**Световен ден на интелектуалната собственост 2022 г., 26 април –
послание на генералния директор на СОИС Дарън Танг**

Всяка година на 26 април отбелязваме Световния ден на интелектуалната собственост, за да научим повече за ролята на правата на интелектуална собственост (ИС) за насърчаване на иновациите и творчеството. Световният ден на интелектуалната собственост през 2022 г. признава огромния потенциал на младите хора да намират нови и по-добри решения, които подкрепят прехода към устойчиво бъдеще.

По целия свят младите хора се справят с иновационните предизвикателства, като използват своята енергия и изобретателност, любопитство и креативност, за да създадат едно по-добро бъдеще. Иновативните, енергични и креативни умове помагат за насочването на промените, от които се нуждаем, за да преинижем към по-устойчиво бъдеще. Открийте как правата на ИС могат да подкрепят младежите на бъдещето, за да създадат едно по-добро бъдеще.

Тази година темата на Световния ден на интелектуалната собственост е „ИС и младите: иновации за по-добро бъдеще“ и празнува водените от младите иновации и творчество.

Младите днес са невероятен и до голяма степен неизползван източник на изобретателност и креативност. Техните свежи гледни точки, енергия, любопитство и отношението им тип „мога да направя всичко“, да не говорим за глуда им за по-добро бъдеще, вече променят подходите и стимулират действия за иновации и промяна.

Световният ден на интелектуалната собственост през 2022 г. е възможност за младите хора да разберат как правата на интелектуална собственост могат да подкрепят техните цели, да помогнат за трансформирането на техните идеи в реалност, да генерират свои доходи, да създават работни места и да окажат положително въздействие върху света около тях. С правата на интелектуална собственост младите хора имат достъп до някои от ключовите инструменти, от които се нуждаят, за да развият своите амбиции.

По време на кампанията младите хора ще могат да получат по-добро разбиране за това как инструментите на системата за ИС – търговски марки, промишлен дизайн, авторски права, патенти, нови сортове растения и породи животни, географски означения, търговски тайни и други – могат да подкрепят техните амбиции за изграждане на по-добро бъдеще.

Също така, разглеждаме по-отблизо ролята на СОИС в подкрепата на национални и регионални усилия за създаване на правна и политическа среда за процъфтяване на младите изобретатели, създатели и предприемачи.

През изминалата година видяхме рекордни нива на ангажираност през Световния ден на интелектуалната собственост. С ваша помощ Световният ден на интелектуалната собственост през 2022 г. ще достигне нови висоти.

Младите хора са иноваторите, създателите и предприемачите на утрешния ден. Чрез своята креативност и изобретателност младите хора във всички региони по света движат промяната и създават нови пътища към по-добро бъдеще. Световният ден на интелектуалната собственост през 2022 г. празнува това възнаходящо поколение на създатели на промяна.

Запазете датата – 26 април 2022 г.

Присъединете се към нас в празнуването на изобретателността, креативността, визията и смелостта на младите творци, изобретатели и предприемачи в света да изградят по-добро бъдеще.

Поколение Z и Поколение Милениум: създателите на утрешния ден.

Младите днес са невероятен и до голяма степен неизползван източник на творчество и изобретателност. Днес в света има около 1,8 милиарда млади хора (на възраст до 24 години). 90% от тях живеят в развиващите се страни. Делът на младите хора (под 35 години) се очаква да се увеличи през следващите години. Във всички региони младите хора са естествени двигатели на промяната, прокаращи пътища за едно по-добро бъдеще.

Поколенията милениум и поколенията Z са създатели на промяната; те са прагматици и не се страхуват да говорят и да оспорват статуквото. Днешните младежи са дигитално родени. Те са израснали в един свързан свят с мобилни телефони и интернет, в който границите между физическия и дигиталния свят са замъглени. Това е оформило поколение, което може би е най-предприемаческото, иновативно и креативно досега.

Призоваваме всички млади хора, в което и поле да са вашите амбиции – изкуство, наука, технологии – креативното и иновативно мислене, подкрепено с права на ИС, ще ви помогне да промените нещата. Така че, включете се в тазгодишната кампания и разберете какво ИС може да направи за вас.

Към политиците навсякъде, призоваваме ви да се вслушате в нуждите и тревогите на младите изобретатели, създатели и предприемачи и да разработите политики и програми, които подхранват и подкрепят техните усилия за иновации за по-добро бъдеще.

Предвид продължаващите ограничения, свързани с COVID, Световният ден на интелектуалната собственост през 2022 г. ще бъде в хибриден формат.

*Превод и адаптация
Светослава Димитрова и Илиана Димитрова*

MESSAGE FROM THE WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION 2022

World Intellectual Property Day 2022, April 26 – message from WIPO Director General Daren Tang

Every April 26, we celebrate World Intellectual Property Day to learn about the role that intellectual property (IP) rights play in encouraging innovation and creativity. World Intellectual Property 2022 recognizes the huge potential of young people to find new and better solutions that support the transition to a sustainable future.

Across the globe, young people are stepping up to innovation challenges, using their energy and ingenuity, curiosity, and creativity to steer a course towards a better future. Innovative, energetic, and creative minds are helping to drive the changes we need to move to a more sustainable future. Discover how intellectual property rights can support the youth of tomorrow to create a better future.

This year the theme of World Intellectual Property Day is “IP and Youth: Innovating for a Better Future” and celebrates youth-led innovation and creativity.

The youth of today are an incredible and largely untapped source of ingenuity and creativity. Their fresh perspectives, energy, curiosity and “can do” attitude, not to mention their hunger for a better future, are already reshaping approaches and driving action for innovation and change.

World Intellectual Property Day 2022 is an opportunity for young people to find out how IP rights can support their goals, help transform their ideas into reality, generate income, create jobs, and make a positive impact on the world around them. With IP rights, young people have access to some of the key tools they need to advance their ambitions.

Throughout the campaign, young people will be able to gain a better understanding of how the tools of the IP system – trademarks, design rights, copyright, patents, plant variety rights, geographical indications, trade secrets and more – can support their ambitions to build a better future.

We also take a closer look at WIPO’s role in supporting national and regional efforts to create a legal and policy environment for young inventors, creators, and entrepreneurs to thrive.

Last year, we saw record levels of engagement in World Intellectual Property Day. With your help, World Intellectual Property Day 2022 will reach new heights.

Young people are the innovators, the creators, and the entrepreneurs of tomorrow. Through their creativity and ingenuity, young people in all regions are driving change and carving pathways to a better future. World Intellectual Property Day 2022 celebrates this exciting generation of change-makers.

Save the date – April 26, 2022.

Join us in celebrating the ingenuity, creativity, vision and courage of the world’s young creators, inventors, and entrepreneurs to build a better future.

Gen Z and Millennials: the creators of tomorrow.

The youth of today are an incredible and largely untapped source of creativity and ingenuity. There are around 1.8 billion young people (aged 24) in the world today. Ninety percent of them live in developing countries. The proportion of young people (under 35) is set to increase in the coming years. In all regions, young people are natural agents of change, carving pathways to a better future.

Millennials and Gen Z are change-makers; they are pragmatists and are not afraid speak out and challenge the status quo. Today's youth are digital natives. They grew up in a connected world with mobile phones and the Internet, where the lines the physical and digital world is blurred. This has shaped a generation that is arguably the most entrepreneurial, innovative, and creative yet.

Calling all young people, wherever your ambitions lie – the arts, science, technology – a creative and innovative mindset backed-up with IP rights will help you make a difference. So, get involved in this year's campaign and find out what IP can do for you.

For policymakers everywhere, we call on you to listen to the needs and concerns of young inventors, creators, and entrepreneurs and to develop policies and programs that nurture and support their endeavours to innovate for a better future.

Given the on-going COVID-related constraints, World Intellectual Property Day 2022 will be a hybrid campaign.

*Translation and adaptation
Svetoslava Dimitrova and Iliana Dimitrova*

ПРЕДГОВОР

През 2022 г. Университетът по библиотекознание и информационни технологии съвместно с Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“, гр. Пловдив, отбеляза Световния ден на интелектуалната собственост на 26 април. Семинарът стартира през 2011 г. Поредицата от семинари, посветени на деня на интелектуалната собственост, се превърна в традиция, чиято формула за успех е устременост, подкрепа, креативност, екипност.

През годините екипът от млади учени, докторанти и студенти навлезе в дебрите на интелектуалната собственост, в резултат на което продължават и се обогатяват научните изследвания в тази област. Интелектуалната собственост е предизвикателство, формула за успех, творчество и иновации. В настоящето дигиталните хора трябва да притежават набор от компетентности, за да се справят с модерните научни и практически предизвикателства в новото (не)нормално, като една от тях е именно интелектуалноправната.

Домакин на тазгодишното издание бе АМГИИ „Проф. Асен Диамандиев“. Аудиторията на семинара бе приветствана от проф. дн Ирена Петева – Ректор на УниБИТ, проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак – Ректор на АМГИИ, проф. д.ик.н Стоян Денчев – Председател на общото събрание на УниБИТ и проф. д-р Любомир Караджов – Председател на общото събрание на АМГИИ. Тържественото откриване започна с музикален поздрав от ансамбъл „Про Белканто“ с диригент д-р Алия Хансе, последвано от приветствия на Ректорите и Председателите на Общите събрания на УниБИТ и АМГИИ. Проф. д-р Тереза Тренчева – създател и дългогодишен ръководител на екипа, организиращ семинара – сподели пред аудиторията че инициативата започва в рамките на Младежки проект към Фонд „Научни изследвания“ през 2011 г., като през 2022 г. можем да се похвалим с това че пълната зала, нарастващият брой участници и интересът от страна на публиката през годините, доказва че „значимите неща не са подарък, а трябва да бъдат създадени и изработени със солидарна креативност и високоселективна приемственост на успешни хора“.

Получени са поздравителни адреси от: Димитър Ганчев от Световната организация за интелектуална собственост; Елеонора Ненчева от Университет на Уолонгонг, Дубай; проф. д-р Анна Бартковая от King Stanislaw Leszczyński University of Humanites Лешно, Полша; доц. д-р Елена Кантарева-Дечева, директор на Общински институт „Старинен пловдив“; проф. д-р Димитър Димитров, ректор на Университет за национално и световно стопанство; проф. д-р Станислав Семерджиев, ректор на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“; проф. д-р Мариана Мурджиева, дм, ректор на Медицински университет – Пловдив; доц. д-р Николай Марин, декан на Правно-юридическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“; доц. д-р Красимира Александрова, директор на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, Бойка Борисова, директор на ППГСТ „Гоце Делчев“; Емилия Богданова-Иванова, директор на 9. Френска езикова гимназия „Алфонс дьо Ламартин“; доц. д-р Даниела Илиева и доц. д-р Мартин Захариев от Фондация Право и интернет; Елена Станчева и Велислава Методиева от сдружение „УолкГутедър“. Непосредствено преди започването на

пленарната сесия, тазгодишните участници и гости на семинара отбелязаха 10-я рожден ден с торта и аплодисменти.

В рамките на десетото издание на семинара се проведе и Майсторски клас на тема: „Интелектуалната собственост в музикалните и сценичните произведения: медийно отразяване“, с ръководител доц. д-р Марияна Лазарова от НАТФИЗ. Самият майсторски клас е част от дейностите по проект „Модел за изследване и повишаване на авторскоправната грамотност в медиите в университетска среда“, с Договор № КП-06-M35/1 от 18.12.2019 г., финансиран от Фонд „Научни изследвания“ към Министерство на образованието и науката, с ръководител гл. ас. д-р инж. Евелина Здравкова-Величкова. Майсторският клас представя основни моменти в авторскоправната регулация в областта на театралното, танцовото и музикалното изкуство. Освен теоретичен панел, участниците участваха в дискусия и респаваха казуси.

Научният сборник е реализиран в рамките на проект „Организиране на Десети национален семинар на тема: „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост (26 април)“, с Договор ПЧФНП-2022-04 от 08.04.2022 г. Изданието съдържа два пленарни доклада и 34 научни доклади, структурирани в четири тематична панела – „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, „Интелектуалната собственост в музикалното, танцовото и изобразителното изкуство“, „Младите и иновациите“, „Защита на личните данни“. Авторите на докладите са изяви специалисти и изследователи по интелектуална собственост, преподаватели, млади учени и докторанти.

Сборникът може да служи като учебно пособие по интелектуална собственост, както и по редица други дисциплини, свързани с правната компетентност на неспециалисти – юристи от областта на хуманитарните и информационните науки.

От съставителите

Официално откриване на семинара (от ляво надясно проф. д.ик.н. Стоян Денчев, проф. д-р Тереза Тренчева, проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак, проф. дн Ирена Петева, проф. д-р Любомир Караджов)

Обща снимка на участниците в Десети национален семинар „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“

Провеждане на Майсторски клас на тема: „Интелектуалната собственост в музикалните и сценичните произведения: медийно отразяване“, с ръководител доц. д-р Марияна Лазарова

Обща снимка на участниците в Майсторския клас

PREFACE

In 2022, the University of Library Studies and Information Technologies along with the Academy of Music, Dance and Fine Arts “Prof. Asen Diamandiev”, Plovdiv, celebrated the World Intellectual Property Day on April 26. The seminar started in 2011. The series of seminars dedicated to the intellectual property day has become a tradition, whose formula for success is determination, support, creativity, teamwork.

Over the years, the team of young scientists, PhD candidates and students entered the wilds of intellectual property, as a result of which scientific research in this field continues and is enriched. Intellectual property is a challenge, a formula for success, creativity, and innovation. Currently, digital people must possess a set of competencies to deal with modern scientific and practical challenges in the new (ab)normal, one of which is precisely the intellectual property one.

This year’s edition was hosted by AMDFA “Prof. Asen Diamandiev”. The audience of the seminar was welcomed by prof. DSc. Irena Peteva – Rector of ULSIT, prof. Toni Shekerdzhieva-Novak, PhD – Rector of AMDFA, prof. DSc. Stoyan Denchev – Chairman of the General Assembly of ULSIT and prof. Lyubomir Karadjov, PhD – Chairman of the general assembly of AMDFA. The opening ceremony began with a musical greeting by the “Pro Belcanto” ensemble, conducted by Aliya Hanse, PhD, followed by greetings from the Rectors and Chairmen of the General Assemblies of ULSIT and AMDFA. Prof. Tereza Trencheva, PhD – creator and long-time leader of the team organizing the seminar – told the audience that the initiative started within the framework of the Youth Project of the Bulgarian National Science Fund in 2011, and in 2022 we can boast of that the full hall, the growing number of participants and the interest of the audience over the years, proves that “meaningful things are not a gift, but must be created and made with solidary creativity and highly selective succession of successful people”.

Congratulatory addresses were received from: Dimitar Ganchev from the World Intellectual Property Organization; Eleonora Nencheva from University of Wollongong, Dubai; prof. Anna Bartkowiak, PhD, from King Stanislaw Leszczyński University of Humanites Leszno, Poland; assoc. prof. Elena Kantareva-Decheva, PhD, director of the Municipal Institute “Old Plovdiv”; prof. Dimitar Dimitrov, PhD, rector of the University of National and World Economy; prof. Stanislav Semerdzhiev, PhD, rector of NATFA “Krastyo Sarafov”; prof. Mariana Murdzhieva, MD, rector of Medical University – Plovdiv; assoc. prof. Nikolay Marin, PhD, dean of the Faculty of Law of the South-West University “Neofit Rilski”; assoc. prof. Krasimira Alexandrova, PhD, director of the National Library “St. St. Cyril and Methodius”, Boyka Borissova, director of VHSTCT “Gotse Delchev”; Emilia Bogdanova-Ivanova, director of the 9. French Language High School “Alphonse de Lamartine”; assoc. prof. Daniela Ilieva, PhD, and assoc. prof. Martin Zahariev, PhD, from the “Law and Internet” Foundation; Elena Stancheva and Velislava Metodieva from the “WalkTogether” Association. Just before the start of the plenary session, this year’s workshop participants and guests celebrated the 10th birthday with cake and applause.

Within the framework of the tenth edition of the seminar, a Master Class was also held on the topic: “Intellectual property in musical and stage works: media coverage”, led by Assoc. Prof. Mariyana Lazarova, PhD, from NATFA. The master class itself is part of the activities under the project “Model for research and increase copyright literacy at the media in the university environment”, with Contract No. KP-06-M35/1 from 18.12.2019, financed by the National Science Fund to Ministry of Education and Science, headed by Chief Assistant Eng. Evelina Zdravkova-Velichkova, PhD. The master class presents key points in copyright regulation in the field of theatre, dance, and music. In addition to a theoretical panel, participants took part in a discussion and solved case studies.

The scientific collection was realized within the framework of the project “Organization of the Tenth National Seminar on the topic: “Intellectual property in universities – new horizons of academic dialogue”, dedicated to the World Intellectual Property Day (April 26)”, with Contract No. PCFNP-2022-04 from 08.04.2022. The edition contains two plenary reports and 34 scientific papers, structured in four thematic panels – “Intellectual property in universities – new horizons of academic dialogue”, “Intellectual property in music, dance, and fine arts”, “Youth and innovation”, “Protection of personal data”. The authors of the reports are prominent specialists and researchers in intellectual property, teachers, young scientists, and PhD students.

The collection can serve as a study guide on intellectual property, as well as on a number of other disciplines related to the legal competence of non-specialists – lawyers.

From the compilers

ПОЗДРАВИТЕЛНИ АДРЕСИ

University of Library Studies
and Information Technologies
Sofia

Geneva, April 14, 2022

Dear Prof. Peteva,
Dear Prof. Denchev,
Dear Prof. Trencheva,

I wish to warmly congratulate you on the occasion of the World Intellectual Property Day!

Every year on April 26, we have the opportunity to celebrate together the World Intellectual Property Day and celebrate the role that intellectual property plays in supporting innovation and creativity. This year the World Intellectual Property Organization focuses on recognizing the huge potential of young people to develop new and better solutions to support the transition to a sustainable future.

Your role in asserting the importance of intellectual property in modern societies is increasingly important and bears tangible fruits! Sincere congratulations and thanks for your tireless efforts and dedication in this regard over the last ten years!

I wish you everlasting creative inspiration and best of luck in your noble endeavours!

Yours sincerely,

Dr. Dimiter Gantchev
Deputy Director and Senior Manager
Information and Digital Outreach
Division
Copyright and Creative Industries
Sector

34, chemin des Colombettes
CH-1211 Geneva 20, Switzerland
T +41 22 338 91 11 F +41 22 733 54 28
www.wipo.int

KING STANISŁAW LESZCZYŃSKI
UNIVERSITY OF HUMANITIES

CONGRATULATORY ADDRESS

for

The Tenth International Scientific Seminar

**« INTELLECTUAL PROPERTY IN UNIVERSITIES – NEW HORIZONS
OF ACADEMIC DIALOGUE»**

dedicated to

World Intellectual Property Day (26th April)

Dear Prof. Peteva,

Dear Prof. Trencheva,

It is my honour and pleasure to greet you on behalf of the academic community of the The University of Humanities (Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Króla Stanisława Leszczyńskiego) on the occasion of the World Intellectual Property Day.

World Intellectual Property Day 2022 is an opportunity for young people to find out how IP rights can support their goals, help transform their ideas into reality, generate income, create jobs and make a positive impact on the world around them.

Congratulations on your dedication and enthusiasm, with which you continue to promote intellectual property issues for the tenth consecutive year! Your fresh perspectives, energy, curiosity and “can do” attitude, and your hunger for a better future, are already reshaping approaches and driving action for innovation and change.

We wish the participants in the Tenth National Seminar on “Intellectual property in universities – new horizons of academic dialogue” fruitful work and good luck!

prof. WSH dr Anna Bartkowiak

University Manager
Founder's Representative

UNIVERSITY
OF WOLLONGONG
IN DUBAI

CONGRATULATORY ADDRESS

Dear Prof. Peteva,

Dear Prof. Nowak

Dear Prof. Denchev,

Dear Prof. Trencheva,

It is an honour and pleasure for us to wish you for the tenth consecutive year – Happy World Intellectual Property Day!

Today's seminar, co-organized by the University of Library Studies and Information Technologies, along with the University Youth Knowledge Academy & the Academy of Music, Dance and Fine Arts "Prof. Asen Diamandiev" celebrates the key importance of IP and the new horizons of academic dialogue. The innovators and researchers of today are an incredible and largely untapped source of ingenuity and creativity that can help drive the changes we need to move to a more sustainable footing.

We believe that our work will continue to contribute to the realization of knowledge and the development of society!

We wish the participants in the Tenth National Seminar on "Intellectual property in universities – new horizons of academic dialogue" happy World Intellectual Property Day! Good luck!

Sincerely yours,

Mrs Eleonora Nencheva

Global Recruitment Director

University of Wollongong

Dubai

UNIVERSITY OF WOLLONGONG IN DUBAI FZ - LLC

Block 15, Dubai Knowledge Park, P.O. Box 20183, Dubai, United Arab Emirates
Phone: inside the UAE 800-UOWD (8693) Outside the UAE (+971) 4 278 1800 Fax: (+971) 4 278 1801
Email: info@uowdubai.ac.ae Web: www.uowdubai.ac.ae

المسجلة كشركة في دبي
Incorporated as a Free Zone Company with limited liability pursuant to the Dubai Development Authority Private Companies Regulations

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ST. ST. CYRIL AND METHODIUS NATIONAL LIBRARY

ДО
ПРОФ. ДН ИРЕНА ПЕТЕВА
РЕКТОР НА УНИБИТ

ДО
ПРОФ. Д-Р ТОНИ ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК
РЕКТОР НА
АМТИИ „ПРОФ. АСЕН ДИАМАНДИЕВ“

УВАЖАЕМА ПРОФ. ДН ИРЕНА ПЕТЕВА,

УВАЖАЕМА ПРОФ. Д-Р ТОНИ ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК,

УВАЖАЕМИ ПРОФ. Д.И.К.Н. СТОЯН ДЕНЧЕВ,

Уважаеми участници и гости на национален семинар на тема „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, приемерте моите поздравления по повод 10-годишнината на този форум.

През годините Университетът по библиотекознание и информационни технологии демонстрира колорит в науката, значимост на научните изследвания, стремеж за запазване на ценностите и културата. Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство е стожер в областта на изкуствата и педагогиката. Пресечна точка между двете академични общности се оказва дискусиата за интелектуалната собственост.

За едно десетилетие националният семинар за интелектуална собственост привлече вниманието на много утвърдени учени, докторанти, специалисти юристи, хора от практиката. Смятам, че Вашето сътрудничество ще даде нова посока на академичния диалог.

Научните сборници, които съдържат докладите, представени на семинарите, са част от библиотечния фонд на НБКМ, ние наблюдаваме интерес от страна на нашите читатели към тематиката за интелектуалната собственост и авторските права. Това показва, че се възпитават едно ново поколение, което умело борави с правна информация и познава спецификите при управление правата на интелектуалната собственост на изобретателите, създателите на полезни модели, търговски марки, признава авторските и сродните права на създателите на литературни, сценични, музикални и др. произведения, попадащи в обхвата на литературата, науката и изкуството. Интересът към интелектуалната собственост не стихва, а с подобни инициативи със сигурност ще продължи във времето.

Пожелавам на всички участници в семинара успешно представяне и ползотворно сътрудничество! НБКМ ще очаква поредния научен продукт, резултат от настоящата среща.

18 април 2022 г.

С уважение,
ДОЦ. Д-Р КРАСИМИРА АЛЕКСАНДРОВА
Директор на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Общински институт „Старинен Пловдив“

4000 Пловдив, ул. „Константин Стоилов“ № 50

тел.: +359 32 633 380, факс: +359 32 627 132

ел. поща: stargrad@oldplovdiv.com, web: www.oldplovdiv.com

ДО**ПРОФ. ДН ИРЕНА ПЕТЕВА****РЕКТОР НА УНИБИТ - СОФИЯ****ДО****ПРОФ. Д-Р ТОНИ ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК****РЕКТОР НА АМТИИ „ПРОФ. АСЕН ДИАМАНДИЕВ“ – ПЛОВДИВ****ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС****УВАЖАЕМА ПРОФ. ПЕТЕВА,****УВАЖАЕМА ПРОФ. ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК,**

От името на Общински институт „Старинен Пловдив“ приемаме моите и на колегите ми поздравления по повод иницирането и провеждането на X-ти национален семинар на тема: Интелектуалната собственост в университета - нови хоризонти на академичния диалог, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост: 26-ти април. Темите, които поставяте във фокуса на внимание са от изключително значение за съвременния дигитален свят, младите и иновациите на бъдещето.

Такъв тип събития доказват, че академичният диалог е пространството, в което се утвърждават познания и добри практики.

Пожелавам ползотворна работа и успехи на лекторите и участниците в тематичните семинарни панели!

ДОЦ. Д-Р ЕЛЕНА КАНТАРЕВА-ДЕЧЕВА

Директор на ОИ „Старинен Пловдив“

18.04.2022 г.

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

проф. д-р Димитър Димитров
РЕКТОР

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

ДО

ПРОФ. ДН ИРЕНА ПЕТЕВА,

РЕКТОР НА УНИБИТ

ПРОФ. Д-Р ТОНИ ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК

РЕКТОР НА АМТИИ

УВАЖАЕМА ПРОФ. ПЕТЕВА,

УВАЖАЕМА ПРОФ. ШЕКЕРДЖИЕВА,

С радост се присъединявам към Вас – колеги и приятели от УниБИТ и АМТИИ, в научния форум, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост, за да Ви пожелаем – на Вас и на Вашите колеги, ползотворна работа и дръзновение в науката. А на Вашите семейства от все сърце желая всичко най-хубаво в предстоящите светли Великденски празници!

Темата на 10-ия Национален семинар с международно участие „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“ недвусмислено доказва, че работата в екип, сътрудничеството между висшите училища в нашата родина, са факт, който е възпитан в контекста на съвременните европейски изследователски проникновения. Съзнавайки, че висшето образование има водеща отговорност и роля, които се свързват с икономиката на знанието, иновациите, растежа и културата, форуми като днешния определят проекциите на единното глобално европейско бъдеще.

Във Ваше лице академичната общност на Република България има екип, който доказва ежедневно, че науката е необходима на обществото. Вашата сила на духа и енергичност в управлението на висшето образование, стремежът Ви да разширявате дейностите, които допринасят добавена стойност към обучението на студентите, вдъхновяват. Неоценим е Вашият принос в международен план за поддържане авторитета на българските висши училища и развитието им в областта на интелектуалната собственост.

На добър час!

Искрено Ви желаем здраве! И нека заедно бъдем и занаятчици и всеки ден да ни носи радост!

С уважение:

Проф. д-р Димитър Димитров

НАЦИОНАЛНА

АКАДЕМИЯ

ЗА ТЕАТРАЛНО

И ФИЛМОВО

ИЗКУСТВО

Кабинет на РектораN 610 / 12.04 2022г.

Уважаема проф. Петева,

Уважаема проф. Шекерджиева,

Скъпи колеги от УниБИТ и АМТИИ,

Изключителен шанс е да Ви поздравя с провеждането на форум, посветен на интелектуалната собственост. Приветствам усилията Ви в този труден период за цялото общество, както и за всички творци, да обединявате, да работите заедно и да предавате дълбокия смисъл на интелектуалната собственост за българския дух сред студентите.

Семинарът е решителна стъпка в защитата на интелектуалната собственост и принос за засилване върховенството на закона. Темата е много актуална и важна и недостатъчно обсъждана.

Десет години постоянство показва, че Вие създавате традиции в тази наука и увличате съмишленици. Това е устойчиво развитие и аз съм щастлив да го отбележа. Днес човечеството се изправя пред нови предизвикателства с поредната пандемична вълна, свързани с болести, изменение на климата. В това трудно време Вие работите за насърчаване на познанието, да се развива академичният състав, да се мотивират студентите и така да се изгражда благосъстоянието на хората и планетата. А това е крайгълният камък на социалната, икономическата и политическата стабилност на съвременното общество.

Убеден съм, че тазгодишният форум ще бъде успешен и нова решителна стъпка в бъдещето, такова, каквото мечтаем да бъде!

На добър час на научния семинар „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април.

Проф. д-р Станислав Семерджиев
Ректор, НАТФИЗ

Посветени на хуманността
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

4002 Пловдив
бул. В. Априлов № 15А
номератор: 032 60 22 11

www.mu-plovdiv.bg

Dedicated to humanity
MEDICAL UNIVERSITY – PLOVDIV

15A, Vassil Aprilov Blvd.
4002 Plovdiv, Bulgaria
exchange: 00359 32 60 22 11

ДО:

ОРГАНИЗАТОРИТЕ

НА ДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР НА ТЕМА:

„ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ В УНИВЕРСИТЕТИТЕ – НОВИ ХОРИЗОНТИ
НА АКАДЕМИЧНИЯ ДИАЛОГ“

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ ОРГАНИЗАТОРИ,

Поздравявам Ви за постоянството и професионализма, с които организирате националния семинар на така актуалната за висшите училища тема: „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“.

Какво представлява интелектуалната собственост и защо е важно да се насърчава нейното създаване и поддържането на нейната стойност са въпроси, пред които сме изправени всеки ден.

За едно цивилизовано общество зачитането на правата на другите, включително и върху нематериалната собственост, е от голямо значение. В технологичния свят, в който живеем, информацията е леснодостъпна. Но зад всяка иновация стои нечий персонален труд, затова е нужно да отдадем необходимото уважение и зачитане на вложените усилия.

Иновациите на бъдещето ще ни сблъскат с нови проблеми при опазване на интелектуалната собственост и защитата на личните данни. Затова всяка инициатива в посока обсъждане и откриване на нови хоризонти ще бъде приветствана и подкрепена от академичната общност.

Пожелавам ползотворна работа на участниците в семинара и нека в ежедневието си да срещаме повече примери за спазване на Закона за авторското и сродните му права, както и самите ние да бъдем пример в тази област.

С уважение:

ПРОФ. Д-Р МАРИАНА МУРДЖЕВА, ДМ, МЗМ

Ректор

Югозападен Университет „Неофит Рилски“

Правно-исторически факултет

2700 Благоевград, пл. Георги Измирилев - Македончето №1, www.law.swu.bg, e-mail: admin@law.swu.bg, phone/fax +359 73 88 66 17

До
проф. д-р ТОНИ ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК
Ректор на
Академията за музикално, танцово и
изобразително изкуство „Проф. Асен
Диамандиев“ - Пловдив

проф. д.н. ИРЕНА ПЕТЕВА
Ректор на
Университета по библиотекознание и
информационни технологии

Уважаема проф. д-р ТОНИ ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК,

Уважаема проф. д.н. ИРЕНА ПЕТЕВА,

Драги колеги от АМТИИ И УНИБИТ,

Позволете ми от името на преподавателите и студентите на Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград и лично от свое име най-сърдечно да Ви поздравя по повод Световния ден на всички творци, които в съвременния свят създават интелектуален продукт и трудът им е зачетен и ценен! Честит празник!

За нас е чест да бъдем с Вас на този форум, който отбелязва своята 10-годишна история, като съчетава в себе си традицията и оригиналността. Тазгодишната тема разширява географията на академичния диалог и това е знак за професионализъм с поглед в бъдещето на родната наука и на висшето образование в Република България.

Националният семинар, посветен на интелектуалната собственост, е научен форум с проекция в глобалното европейско бъдеще. Той очертава променящата се функция на висшето образование с посока към интеграция и нови приоритети на отваряне на системата към интердисциплинарно обучение и нови умения.

Похвално е, че Семинарът е отворен широко за научните постижения на младите учени и стимулира тяхното развитие, насочва общественото внимание към университетското образование и издига престижа му. В днешното информационно общество професията на учения е от изключително значение за развитието на държавата и е важно тя да бъде представена от хора като Вас, които горят в науката.

На добър час на 10-тия Национален семинар „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“!

Доц. д-р Николай Марин
Декан на
Правно-историческия факултет
на ЮЗУ „Неофит Рилски“

10371 НЕОФИТ РИЛСКИ

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

Уважаема професор дн Петева,

Уважаема професор д-р Шекерджиева-Новак,

От името на Професионална гимназия по транспорт и строителни технологии „Гоце Делчев“ град Пловдив Ви поздравявам с провеждането на ДЕСЕТИЯ НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР НА ТЕМА: Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април.

Не можем да присъстваме на този висок форум, защото по същото време провеждаме Кръгла маса: Професионалното образование среща бизнеса. Но духом сме с Вас и Ви пожелаваме ползотворна работа по толкова важния въпрос за интелектуалната собственост, защитата на личните данни, дигиталното разделение, но най-вече развитието на новите технологии и мястото на младите хора в съвременното общество.

Осъзнатата роля на интелектуалната собственост в модерната икономика изисква нейното добро познаване и компетентно управление в полза на хората и организациите, които я създават и използват за собственото си благополучие и в интерес на цялото общество. Това поражда необходимостта от подготовка на специалисти, които познават добре същността и характеристиките на обектите на интелектуална собственост и възможностите за осъществяване на бизнес с тях.

В процеса на възпитание, ценности и придобиване на многоаспектни знания и умения сме заедно. Радвам се, че и в празника сме заедно!

Да пребъде родното образование!

На добър час, колеги!

Бойка Борисова

Директор на ПГТСТ „Гоце Делчев“

Град Пловдив

9. ФРЕНСКА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ „АЛФОНС ДЪО ЛАМАРТИН”

Гр. София – 1000, бул. „ Патриарх Евтимий” № 35

директор – 02/987 72 16, зам. директори – 02/ 987 87 72, канцелария – 02/930 80 13

ДО

ПРОФ. Д.Н. ИРЕНА ПЕТЕВА – РЕКТОР НА УНИБИТ

ПРОФ. Д-Р ТЕРЕЗА ТРЕНЧЕВА – ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УМЛАУЗ

П О З Д Р А В И Т Е Л Е Н А Д Р Е С

**Уважаема проф. Петева,
Уважаема проф. Тренчева**

От името на 9.ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“ имам удоволствието да ви поздравя по повод провеждането на семинар на тема: „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, посветен на световния ден на интелектуалната собственост 26 април.

Вярвам, че усърдна ви работа, посветена на тази актуална тема, ще допринесе за по-голямото и популяризиране, а изводите и решенията от нея-ще намерят своето практическо приложение.

От свое име и от името на целия екип на гимназията, ви желаем щастие и много поводи за удовлетворение и радост!

Нека устремът ви води към по-големи успехи!

**Директор на 9.ФЕГ
Емилия Богданова-Иванова**

**УВАЖАЕМА ПРОФ. ШЕКЕРДЖИЕВА-НОВАК,
УВАЖАЕМА ПРОФ. ПЕТЕВА,
СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ,**

Изключителна чест е да бъдем Ваши гости на Десетия Национален семинар „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“ по повод Световния ден на интелектуалната собственост и да отправим приветствие към Вас като съорганизатори.

Работата заедно е привилегия с добавена стойност. Щастливи сме, че можем да бъдем партньори в европейската програма за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+“, която се базира на интегриран подход и ефективно взаимодействие. XXI век е векът на глобализацията и межкултурното многообразие, което създава общество на знанието. В тази рамка за качество иновациите и добрите практики са ключът към изграждането на общо образователно пространство и работа с младите хора.

Вярваме, че изграденото партньорство ще насърчава младите хора особено в сферата на интелектуалния труд – дълбоко недооценяван в нашата страна.

Пожелаваме успех на Десетия Национален семинар „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“ с вярата и надеждата, че той ще пребъде и ще среща всяка година колеги от различни градове на света, за да може заедно да градим общото ни бъдеще.

С уважение,

Елена Станчева – председател на сдружение „УолкТугедър“

Вилислава Методиева – зам.- председател на сдружение „УолкТугедър“

ФОНДАЦИЯ
ПРАВО И ИНТЕРНЕТ

Изх. № 1998/ 12.04.2022 г.

До Организационния комитет на Десети национален семинар на тема:
„Интелектуалната собственост в университетите –
нови хоризонти на академичния диалог“, посветен на
Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април

Университет по библиотекознание и информационни технологии
Университетска младежка академия за управление на знания
Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“

Относно: Поздравителен адрес

Уважаеми членове на Организационния комитет,

Приемете сърдечните поздрави от страна на екипа на Фондация „Право и интернет“ по повод провеждането на **Десетия национален семинар на тема: „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април.** Като неправителствена организация и научно-изследователски център, който подкрепя и осъществява собствени научни изследвания, програми и проекти в областта на правните, технологичните, икономическите и социалните въпроси, свързани с бързото навлизане на ИКТ в публичния и частния сектор, Фондация „Право и интернет“ насърчава и подкрепя организирането на подобни научни форуми.

Опазването на защитата на интелектуалната собственост в съвременното дигитално общество е ключово предизвикателство пред модерната държава. Задълбочените научни изследвания в тази област са важна предпоставка пред регулирането на нововъзникващите отношения, свързани с опазването на интелектуалната собственост и защитата на информацията в Интернет. Това е и причината представители на Фондация „Право и интернет“ редовно да участват с научни доклади в рамките на Националния семинар, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април.

Пожелаваме успешно провеждане на Националния семинар и много творчески и професионални успехи на организаторите и участниците!

С уважение,
доц. д-р Даниела Илиева
Изпълнителен директор

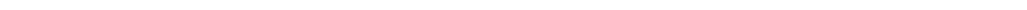

доц. д-р Мартин Захариев
Старши правен експерт

гр. София 1303
ул. „Българска морана“ № 54, ет.
7
Телефон: +359 2 44 606 44
E-mail: info@netlaw.bg
www.netlaw.bg

ПРИЛОЖЕНИЯ

APPENDIXES

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

Включване на семинара в World IP Day 2022 Virtual Event Calendar

WIPO

Contact Us | IP Portal | Terms of Use | Privacy Policy | English -

Home > Resources > World IP Day

World Intellectual Property Day Events Calendar

Join us in celebrating the ingenuity, creativity, drive and vision of the world's young inventors, creators and entrepreneurs to build a better future.

Tell us about the World Intellectual Property Day events you are planning. Enter details in the calendar below. The calendar will be open from March 22 to May 6, 2022.

Get Involved

We'd love to hear about how you're celebrating World IP Day 2022.

[Submit event](#)

Event information is available in the language it was submitted in. All times are local.

April 13
Monday

Filter by:

Bulgaria Language Event Type

April 13 at 10:00 AM

TENTH NATIONAL SEMINAR ON INTELLECTUAL PROPERTY IN UNIVERSITIES - NEW HORIZONS OF ACADEMIC DIALOGUE

University of Library Studies and Information Technologies & Academy of Music, Dance and Fine Arts "Prof. Asen Diamandiev" - Plovdiv and University Youth Knowledge Academy organize a national scientific seminar on IP in universities - new horizons of academic dialogue. Two plenary reports are presented: the first one is dedicated to IP and Copyright issues through the Eyes of Art Students and the second one is about Management of copyright and related rights in the digital environment.

Organizer: University of Library Studies and Information Technologies & Academy of Music, Dance and Fine Arts "Prof. Asen Diamandiev" & University Youth Knowledge Academy

Language: English

Event Type: Hybrid

Country: Bulgaria

[Find out more >](#)

Източник: https://www.wipo.int/ip-outreach/en/ipday/2022/events_calendar.html

ПРИЛОЖЕНИЕ №2

Плакат на събитието за 2022 г.

Университет по библиотекознание и информационни технологии

**Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство
„Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив**

Университетска младежка академия за управление на знания

ДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР

на тема:

Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог

Посветен на Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април

Дата и място на провеждане:

18 април 2022 г.

10:00 ч.

**АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“
ул. „Тодор Самодумов“ 2
4000 Старинен Пловдив**

ПРИЛОЖЕНИЕ №3

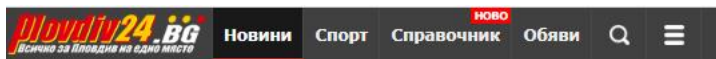
Покана за семинара в уеб сайта на УниБИТ

The image is a screenshot of the Unibit website. At the top, there is a green navigation bar with the text "УНИВЕРСИТЕТ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ" and a menu with items like "Начало", "За УниБИТ", "Учебна дейност", "Присъби", "Зачувана дейност", "Иниции", "Новини", and "Контакт". Below the navigation bar is a large photograph of the university building. Underneath the photo, there is a headline in green: "ДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР НА ТЕМА: „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост (26 април)". Below the headline is a large graphic with a colorful, abstract background. The graphic contains the logos of Unibit, the "Academy for Musical, Dance and Visual Arts 'Prof. Asen Diamandiev' - Plovdiv", and the "University Students' Academy for Management of Knowledge". The main text on the graphic reads: "ДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР на тема: Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог". At the bottom of the graphic, it says "Дата и място на провеждане: 18 април 2022 г. 10:00 ч. Асен Диамандиев".

Източник: <https://www.unibit.bg/news/news-events/tenth-national-seminar>

ПРИЛОЖЕНИЕ №4

Отразяване на семинара от Plovdiv 24.bg

АМТИИ е домакин на семинар за интелектуална собственост и авторски права

24 Автор: Екип Plovdiv24.bg 16:16 / 18.04.2022 Коментари (0) 558

Форумът "Интелектуална собственост в университетите - нови хоризонти на академичния диалог" е организиран от Университетска младежка академия за управление на знания към УниБИТ в партньорство с АМТИИ "Проф. Асен Диамандиев". Събитието бе открито в 10.00 ч. в Концертната зала на Академията от ректора на АМТИИ проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак, ректора на УниБИТ проф. д.н. Ирена Петева и двамата председатели на Общите събрания на висшите училища проф. д-р Любомир Караджов на АМТИИ и проф. д.ик.н. Стоян Денчев на УниБИТ.

В словото си проф. д-р Шекерджиева акцентира, че подобни форуми изразяват по най-категоричен начин смисъла и значението на научното взаимодействие между висшите училища и допринасят за изграждането на научния капацитет на преподавателите и студентите, а за АМТИИ като академия по изкуствата темата за авторските права е особено важна. Ректорът на УниБИТ проф. д.н. Ирена Петева благодари на домакините за гостоприемството и активния научен принос към събитието, а проф. д.ик. н. Стоян Денчев прочете приветствия към форума.

От името на Академията пленарният доклад "Въпросите за интелектуалната собственост и авторските права през погледа на студентите по изкуствата" представи проф. д-р Любомир Караджов, а вторият пленарен доклад "Управление на авторски и сродни права в дигитална среда" бе поверен на доц. д-р Мариана Лазарова от НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов".

Събитието протече в два научни панела - "Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог" с модератори проф. д.ик.н. Стоян Денчев и проф. д-р Любомир Караджов и "Интелектуалната собственост в музикалното, танцовото и изобразителното изкуство" с модератори д-р Светослава Димитрова и гл. ас. д-р Камелия Планска.

Сред лекторите бяха имената на проф. д-р Емилия Константинова, доц. д-р Весела Казашка и д-р Стоян Мемцов от АМТИИ, проф. д-р Тереза Тренчева и гл. ас. д-р Евелина Здравкова от УниБИТ, проф. д-р Люба Панайотова-Чалъкова и доц. д-р Димитър Декос от ПУ "Паисий Хилендарски и др.

Семинарът е посветен на 26 април-Световен ден на интелектуалната собственост.

Източник: <https://www.plovdiv24.bg/novini/plovdiv/AMTII-e-domakin-na-seminar-za-intelektualna-sobstvenost-i-avtorski-prava-1252526>

ПРИЛОЖЕНИЕ №5

Отразяване на семинара от регионална информационна агенция Marica.bg

The screenshot shows a news article on the Marica.bg website. The page header includes navigation links: "НОВИНИ", "СЪБИТИЯ", and "СПРАВЪЧНИК". The main title of the article is "Десети семинар 'Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог'". Below the title, it provides the date and time: "10:00 18.04.2022г. - 12:00 18.04.2022г." and the location: "АМТИИ 'Проф. Асен Диамандиев' / Пловдив, ул. 'Югор Самодумов' 2". The article features a large graphic with logos of the organizing institutions and the text: "ДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР НА ТОВА: Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог. Посветен на Световния ден на интелектуалната собственост (26 април). 18 април 2022 г. 10:00 ч. АМТИИ 'Проф. Асен Диамандиев', Старинен Пловдив". Below the graphic, there is a section titled "Описание" which details the seminar's focus on intellectual property and its organization by the Art Academy in Plovdiv. It also includes contact information and a Facebook link.

НОВИНИ СЪБИТИЯ СПРАВЪЧНИК

Марица

Събития Заведения Нощувки Арт Забележителности Обекти

Начало > Събития > Десети семинар "Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог"

Десети семинар "Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог"

10:00 18.04.2022г. - 12:00 18.04.2022г.

АМТИИ "Проф. Асен Диамандиев" / Пловдив, ул. "Югор Самодумов" 2

ДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН СЕМИНАР
НА ТОВА:
Интелектуалната собственост в университетите –
нови хоризонти на академичния диалог
Посветен на Световния ден на интелектуалната собственост
(26 април)

18 април 2022 г.
10:00 ч.
АМТИИ "Проф. Асен Диамандиев", Старинен Пловдив

Описание

Университет по библиотекознание и информационни технологии, Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство "Проф. Асен Диамандиев" – Пловдив и Университетска младежка академия за управление на знания организират Десети национален семинар "Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог". Събитието е посветено на Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април, и ще се проведе на 18 април от 10 ч. в АМТИИ в Пловдив.

Официални езици на форума: български и английски.

<https://www.facebook.com>

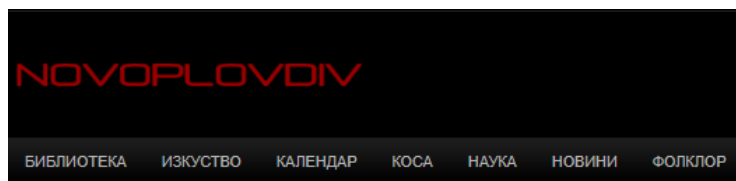
За контакти

☎ 032 601 441
✉ office@artacademyplovdiv.com

Местоположение

Източник: <https://spravochnik.marica.bg/event/deseti-seminar-intelektualnata-sobstvenost-v-universitetite-novi-horizonti-na-akademichniq-dialog-12351>

ПРИЛОЖЕНИЕ №6

Отразяване на семинара от <https://novoplovdiv.com/>

Нов академичен диалог чрез интелектуална собственост

19.04.2022 Наука

По въпросите за интелектуалната собственост и авторските права през погледа на студентите по изкуствата говори в пленарен доклад проф. д-р Любомир Караджов от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“. Академията даде домакинство на форум с наслов „Интелектуална собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“. Съорганизатор на събитието е

Университетската младежка академия за управление на знания към Университета по библиотекознание и информационни технологии.

В Концертната зала на АМТИИ ректорът – проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак, проф. д.н. Ирена Петева, ректор на УниБИТ, и председателите на Общото събрание в двете висши училища – проф. д-р Любомир Караджов (АМТИИ) и проф. д.ик.н. Стоян Денчев (УниБИТ) академичната инициатива.

Подобни форуми изразяват по най-категоричен начин смисъла и значението на научното взаимодействие между висшите училища и допринасят за израждането на научния капацитет на преподавателите и студентите. За АМТИИ като академия по изкуствата темата за авторските права е особено важна, подчерта проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак. Р

Благодарност към домакините за гостоприемството и активния научен принос към събитието изрази проф. д.н. Ирена Петева, приветствия адресира проф. д.ик.н. Стоян Денчев.

Вторият пленарен доклад бе с „Управление на авторски и сродни права в дигитална среда“ и презентиран от доц. д-р Мариана Лазарова от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“.

Проф. д.ик.н. Стоян Денчев и проф. д-р Любомир Караджов модерираха панела „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“, а „Интелектуалната собственост в музикалното, танцовото и изобразителното изкуство“ поеха д-р Светослава Димитрова и гл. ас. д-р Камелия Планска.

Сред лекторите бяха проф. д-р Емилия Константинова, доц. д-р Весела Казашка и д-р Стоян Мемцов от АМТИИ, проф. д-р Тереза Тренчева и гл. ас. д-р Евелина Здравкова от УниБИТ, проф. д-р Люба Панайотова-Чалъкова, доц. д-р Димитър Деков от ПУ „Паисий Хилендарски и техни колеги.

Семинарът е посветен на 26 април-Световен ден на интелектуалната собственост.

Източник: <https://novoplovdiv.com/science/nov-akademichen-dialog-chrez-intelektualnata-sobstvenost>

ПРИЛОЖЕНИЕ №7

Отразяване на семинара в социалната мрежа фейсбук

Университетската младежка академия за управлени... Изпращане на съобщение

119 Tsarigradsko shose Blvd.
1784 Sofia

Основният предмет на дейност на УМЛАУЗ е организиране

Целите на Университетската младежка академия за управление на знания (УМЛАУЗ) включва насърчаване на участието на студенти, докторанти и млади учени в р... Вижте повече

499 души харесват това

522 души следват това

10 души се регистрираха тук:

<http://unika.unibit.bg/index.php/bg/>

unika@unibit.bg

Колеж и университет

Снимки Преглед на всички

18 април 2022 г.
19:00ч.
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, Пловдив

6 2 споделяния

Харесва ми Коментираме Споделение

Албум 10 години Семинар по интелектуална собственост

Университетската младежка академия за управление на знания - УМЛАУЗ добави 73 нови снимки.

19 април

На 18 април 2022 г. се състоя Десетото издание на Националният семинар по интелектуална собственост на тема: „Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог“. През тази година организатори на събитието са Университет по библиотекознание и информационни технологии и АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив, както и Университетската младежка академия за управление на знания - УМЛАУЗ. В рамките на семинара бяха представени два пленарни доклада. В да... Вижте повече

AMTII "Проф.Асен Диамандиев"- Пловдив добави 15 нови снимки от 22 март в 10:44 ч. 22 март

Място за осмисляне и активна работа в областта на интелектуалната собственост в академичната общност – за Академията бе чест да бъде домакин и партньор на десетия национален семинар на тема: Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог, организиран от Университетската младежка академия за управление на знания - УМЛАУЗ на Университет по библиотекознание и информационни технологии.

#AMTII #УниБИТ #УМЛАУЗ #интелектуалнасобственост
foto credit: © Велин Налбантов © Виолета Динчева

17 Харесва ми Коментираме

Svetoslava Dimitrova, Elisaveta Tsvetkova и 41 други 12 споделяния

Харесване Коментар Споделение

ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ
В УНИВЕРСИТЕТИТЕ – НОВИ ХОРИЗОНТИ
НА АКАДЕМИЧНИЯ ДИАЛОГ

СБОРНИК

Българска
Първо издание

Съставители
проф. д.ик.н. Стоян Денчев
проф. д-р Тереза Тренчева
д-р Камелия Планска-Симеонова
д-р инж. Евелина Здравкова
д-р Светослава Димитрова

Коректор
д-р инж. Евелина Здравкова

Предпечат, графичен дизайн и корица
д-р Камелия Планска-Симеонова

Печат и подвързия
Партнер БГ

Формат 16/70/100

Университет по библиотекознание
и информационни технологии
1784 София,
бул. „Цариградско шосе“ № 119
www.unibit.bg

Академично издателство
„За буквите – О писменехъ“
ISBN 978-619-185-546-9
София, 2022

INTELLECTUAL PROPERTY IN UNIVERSITIES
– NEW HORIZONS OF ACADEMIC DIALOGUE

COLLECTION

Bulgarian
First Edition

Compilers
Prof. DSc Stoyan Denchev
Prof. Tereza Trencheva, PhD
Kamelia Planska-Simeonova, PhD
Eng. Evelina Zdravkova, PhD
Svetoslava Dimitrova, PhD

Proofreader
Eng. Evelina Zdravkova, PhD

Graphic Design
Kamelia Planska-Simeonova, PhD

Printing and binding
Partner BG

Format Paper 16/70/100

University of Library Studies
and Information Technologies
1784 Sofia,
119 Tsarigradsko Shosse
www.unibit.bg

Academic Publisher
“Za bukвите – O pismenehъ”
ISBN 978-619-185-546-9
Sofia, 2022

АВТОРСКО ПРАВО В МЕДИИТЕ: ПРАВНИ И ПРАКТИЧЕСКИ АСПЕКТИ – МОДЕЛ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА АВТОРСКОПРАВНАТА ГРАМОТНОСТ В УНИВЕРСИТЕТСКА СРЕДА

Гл. ас. д-р Евелина Здравкова-Величкова
Катедра „Библиотечен мениджмънт и архивистика“,
Факултет по библиотекознание и културно наследство
Университет по библиотекознание и информационни технологии
e-mail: e.zdravkova@unibit.bg

Резюме: Медиите са най-важният инструмент за утвърждаване на свободата на изразяване в публичната сфера. Стимулират дебата, осигуряват пространство за разгръщането му, предлагат коментари и мнения, формират общественото мнение. Медиите представят образователни, забавни, културни и артистични форми на изразяване. Те играят и важна роля в икономиката, създават работни места и генерират доход. Медийното съдържание въздейства върху обществото. В тези условия се променя медийната култура на обществото. Анализът и обобщаването на съвременните тенденции и постижения в развитието на съвременното информационно общество, развитието на интелектуалноправните аспекти в медийната индустрия, важноста на въпросите, свързани с информираността в областта на авторското право и сродните му права в медиите, насочва изследователския интерес на екипа на проекта „Модел за изследване и повишаване на авторскоправната грамотност в медиите в университетска среда“, финансиран от Фонд „Научни изследвания“, към обмислянето и създаването на обучителен курс „Авторско право в медиите: правни и практически аспекти“. В настоящия доклад е представен модел на обучителен курс по авторско право в медиите в контекста на взаимодействие между образование, икономика, иновации. Актуалността на тази разработка е обусловена от повишената роля и значение на медиите и все по-натрапчиво очертаващата се тенденция за свободно използване на медийно съдържание в дигиталното пространство. Конкретните проявления на взаимодействие между създателите на медийни продукти и потребителите и ролята им на автори на знание, информация и култура за обществото, предопределят необходимостта от съблюдаване на правата на интелектуална собственост и в частност авторски права и сродни на авторското право. Защото ролята на медиите в демократичното общество не се променя, но се налага понятието за медиите да се промени така, че да отговаря на изменящата се многоизмерна действителност, да гарантира ниво на защита и да урежда задълженията и отговорностите в унисон с нормите на Съвета на Европа.

Ключови думи: авторско право, медиуми, Интернет, авторскоправна грамотност, колективно управление на правата.

Въведение

Интернет като технология за нови медии допринесе хората да научават за живота по света основно чрез медийно съдържание. Този процес се случва със светкавична скорост и на огромни географски територии. Така в резултат на цифровизацията и дигитализацията медийната индустрия е най-бързо развиващата се индустрия, в която масмедията са икономическите институции в новото време. Динамиката на новото хиперпространство стимулира многообразието на платформи, чрез които се разпространява медийно съдържание, както в класическите печатни медии, така и в електронните нови медии. В тези условия се променя медийната култура на обществото. Бъдещето е ориентирано към транскултурно мислене, позитивна образователна среда и ефективно кариерно развитие. В контекста на взаимодействие между образование, икономика, иновации от особено значение за тяхната успешна реализация е интелектуалноправната грамотност, в частност авторското право и сродните му права, на студентите, които се обучават в направление 3.5. „Обществени комуникации и информационни науки“.

В настоящия доклад е представен модел на обучителен курс по авторско право в медиите в университетска среда, разработен в рамките на национален проект, финансиран от Фонд „Научни изследвания“, с тема „Модел за изследване и повишаване на авторскоправната грамотност в медиите в университетска среда“.

Медиите са най-важният инструмент за утвърждаване на свободата на изразяване в публичната сфера. Стимулират дебата, осигуряват пространство за разгръщането му, предлагат коментари и мнения, формират общественото мнение, а често насърчават и утвърждаването на някои ценности. Медиите представят образователни, забавни, културни и артистични форми на изразяване. Те играят и важна роля в икономиката, създават работни места и генерират доход. Медийното съдържание въздейства върху обществото. Анализът и обобщаването на съвременните тенденции и постижения в развитието на съвременното информационно общество, развитието на интелектуалноправните аспекти в медийната индустрия, важноста на въпросите, свързани с информираността в областта на авторското право и сродните му права в медиите, насочи изследователския интерес на екипа на проекта към обмислянето и създаването на обучителен курс „Авторско право в медиите: правни и практически аспекти“, като част от ефективна стратегия за популяризиране на авторскоправната грамотност в медиите в университетска среда.

Актуалността на тази разработка е обусловена от повишената роля и значение на медиите и все по-натрапчиво очертаващата се тенденция за свободно използване на медийно съдържание в дигиталното пространство. Конкретните проявления на взаимодействие между създателите на медийни продукти и

потребителите и ролята им на автори на знание, информация и култура за обществото, предопределят необходимостта от съблодаване на правата на интелектуална собственост и в частност авторски права и сродни на авторското права. Защото ролята на медиите в демократичното общество не се променя, но се налага понятието за медиите да се промени така, че да отговаря на изменящата се многоизмерна действителност, да гарантира ниво на защита и да урежда задълженията и отговорностите в унисон с нормите на Съвета на Европа.

Методика

Информационното общество на 21. век ускорява темповете на развитие на интелектуалната дейност на човека. Създават се уникални творчески резултати в областта на индустрията, науката, литературата и изкуството. Икономиката, базирана на знания, ориентирана към пазарни области на знанието, изисква синергия между изкуства, медии, технологии. Елемент на културните и творческите индустрии в новия век са медиите.

Аудиторията днес има потенциален достъп до безпрецедентен набор от източници на журналистически материали – творчески произведения. Законите права на авторите на творческите продукти в медиите са правата на интелектуална собственост. Интелектуалната собственост се свързва пряко с информацията, която съдържат нейните обекти, и в този смисъл информационните източници в интернет могат да бъдат отнесени към обектите на интелектуалната собственост. Интелектуалната собственост е собствеността върху информацията, която интелектуалните продукти съдържат, като техните создатели имат пълното право на собственост върху тях [4].

Авторското право винаги е било една от най-сложните правни материи. То възниква за „всяко произведение на литературата, изкуството и науката“ – резултат от „творческа дейност“ и изразено в „обективна форма“, със самото създаване на произведението. Всяка творба – произведение на изкуството, контент райтинг, контент превод, е защитена от закона без да е необходима каквато и да е регистрация на произведението.

Моделът за повишаване на авторскоправната грамотност интерпретира релацията между медиите и авторското право и сродните му права, в т.ч. обекти, носители и права на интелектуална собственост. Целта е да се подобри значително качеството на закрилата на интелектуалната собственост на авторските материали в медиите, да се повиши авторскоправната грамотност сред студентите като потребители на медийно съдържание, да се засили информираността на обществото по отношение на журналистическите материали като обекти на авторски и сродни права, както и за начините за управление на правата.

Учебна програма

Съвременното информационно общество налага нови изисквания към компетенциите и адекватните на съвременното познания на обучаващите се студенти в професионални направления, свързани с информационни и социални науки, тъй като в настоящия момент тези науки са едни от най-динамично развиващите се. Появата на нови комуникационни и информационни технологии, на нови носители на информация и нови медии предопределят стремежа на авторскоправното законодателство в цял свят да отговори на тази динамика, да не изостава от настъпващите промени и да осигури необходимата правна рамка и съответстващото образователно ниво на знания и авторскоправна компетентност на днешните студенти, които са утрешните мениджъри и специалисти в съответните на разглежданата проблематика сфери на живота. В това поле приоритет са индивидуалните качества, самообразованието и самоусъвършенстването. В този смисъл обучителният курс е интердисциплинарен по своята същност. Съобразен е с професионалното направление на студентите от направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“. Учебната програма отговаря на потребностите на студентите, представя различните аспекти, свързани с правната закрила на авторското право в медиите, обектите на авторскоправна закрила в медиите и пряката връзка на обучението по интелектуална собственост в медиите в университетска среда с повишаването на компетенциите и промяна в тяхното отношение към проблема.

Учебно съдържание

Учебното съдържание е разработено под формата на обучителни модули – лекции с дискусии по казуси от практиката, творчески срещи с млади хора, които правят първи стъпки в професионалната си реализация и се срещат с правата на интелектуална собственост, в частност авторски и сродни права, в ежедневната си работа.

Форматът на обученията включва запознаване с теоретичните концепции в областта, практическа част и срещи като менторство за насърчаване развитието на ключовите умения у студентите. В резултат на усвояване на учебното съдържание ще бъде налице концепция за подобряване на закрилата на журналистическите материали в българските медии, гарантираща осведоменост, уважение на труда на работещите в медиите, стабилната връзка между авторите и потребителите на съдържание. Ще се повиши доверието към Министерство на културата и ще се провокира промяна в нагласата относно нарушаването на авторските права, плагиатството и пиратството на журналистическите материали, ще се намали броят

на изтеглените и ползвани чужди материали, ще се повиши възнаграждението на авторския труд.

Акцентът е поставен върху закрилата на авторските права на журналистическите материали като обекти на интелектуална собственост, изясняване същността и значението на интелектуалната собственост и в частност на закрилата на авторското право на информационните източници и медиите; информиране за вредите и щетите, които нанася нелегалното използване на медийно съдържание в Мрежата и за съответните санкции.

Правни аспекти

Историческата литература доказва, че още в Древен Рим са съществували законодателно установени правила, които са уреждали съществуването и упражняването на авторските права. Първообразци на издателската дейност са меценатите в античността – онези благодетели, които са притежавали ръкописите и са се разпореждали с тях да бъдат размножавани, преписвани, превеждани – труд, който е оценяван по-скъпо от оригинала на автора. В Средновековието авторството е осъзнато в манастирите. През Ренесанса, когато се открива книгопечатането, се установява т. нар. „режим на привилегиите на печатарите“. През 15. – 16. век се е приемало, че печатарите и издателите са имали своеобразно право на собственост върху издаденото произведение и са заплащали на авторите определено възнаграждение – най-често безплатни екземпляри от произведението. Тази теория за собствеността на издателите възниква първоначално в гилдиите на търговците на книги в Англия, където собственикът на едно изключително издателско право е бил наричан собственик на екземпляра (сору), откъдето идва днешният термин „copyright“. През 1709 г. кралица Анна Стюарт във Великобритания подписва закон, който признава в полза на авторите изключителното право на възпроизвеждане за определен срок. В края на 18. век Франция въвежда понятието собственост по отношение на авторите. След това Германия създава първия закон за авторското право, който стъпва на наказателноправната концепция, забраняваща всякакви препечатки. Америка в средата на 19. век определя авторското право като „най-свещената от всички собствениости“. Емануел Кант през 1785 г. развива учението за авторското право като лично право и разграничава книгата като вещ от книгата като съдържание, в което включва речта на автора като лично право. Германските философи Хегел и Шопенхауер създават теорията за авторското право като право за нематериалните обекти. Съвременните възгледи за предоставяне на авторскоправна закрила според англо-американската теория, отразени в Конституцията на САЩ, се класифицират като съображения относно естествената справедливост (авторът получава възнаграждение за труда, порицава се кражбата) във връзка с подтика към творчество и с интересите на обществото. С

Други думи авторското право възниква и съществува благодарение на един своеобразен договор между автора и обществото.

Как медиите се вписват в контекста на авторскоправната закрила?

Бернската конвенция закрила всички произведения в областта на литературата, науката и изкуството. Закрила се предоставя и за произведения, които не са „оригинални“: преводи, преработки, музикални аранжировки и други обработки на произведения на литературата и на изкуствата. Същото важи и за сборници (енциклопедии, антологии), които представляват творчески произведения поради подбора и подредбата на отделните произведения, включени в тях. Законът за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) в чл. 3, ал. 1. определя „Обект на авторско право е всяко произведение на литературата, изкуството и науката, което е резултат на творческа дейност и е изразено по какъвто и да е начин и каквато и да е обективна форма“. Понеже законът не дава определение за термина „произведение“, а според правната теория „произведението е съвкупност от идеи, мисли и образи, които в резултат от творческата дейност на автора са изразени в достъпна за възприемане с човешките органи за възприятие конкретна форма, която дава възможност за възпроизвеждане“, приемаме, че творческите материали на журналистите в медиите са обекти на авторско право. Тук се прави изричното изключение за новини и факти, които ЗАПСП изрично изключва от обектите на авторскоправна закрила в чл. 4. По подобие на научните произведения, в които не научното съдържание, а литературната му форма на изразяване е обект на авторско право, и журналистическите материали в медиите разглеждаме като обекти на авторски права. Те са резултат от творческа дейност, обективирани са и са произведения на литературата. И попадат в няколко групи литературни произведения, които дава като пример законът: „Литературни произведения, включително и произведения на научната и техническата литература, на публицистиката и компютърните програми; Речи, отчети, педоарии, проповеди и други устни произведения; Писма, дневници, бележки от личен характер; Интервюта, дискусии; Компютърни програми; Филми и други аудио-визуални произведения; Произведения на изобразителното изкуство, включително произведения на приложното изкуство, дизайна (оформление), народните художествени занаяти; Фотографски произведения; Графично оформление и илюстрация на печатно издание.

Договори за публикуване на произведения в периодичния печат

Договорите за публикуване на произведения в периодичния печат се коментират в Раздел IV от Глава седма на ЗАПСП – „Използване на произведенията“. Те са два вида: единият възлага на автора да създаде произведение, което да бъде публикувано в печатното издание, другият урежда правото на автора да предложи на печатното издание да публикува неговата творба. Член 60 разрешава на „всеки автор да използва своето вече публикувано в периодичното издание произведение след датата на публикацията, освен ако писмено не е било уговорено друго“. Но на практика издателите включват клауза, че авторът не може да използва журналистическите си текстове в други медии. Счита се, че те са създадени по поръчка на издателя, което се урежда в чл. 59.

Правата на радио- и телевизионните организации

Правата на радио- и телевизионните организации са уредени в ЗАПСП – глава 11. Според чл. 91 в ЗАПСП „Радио- и телевизионната организация, която е осъществила първоначалното излъчване или предаване на собствена програма, има изключително право да разрешава правата срещу заплащане“.

Според ЗАПСП произведението може да бъде използвано със съгласието на автора, освен когато този закон предвижда друго. С договора за използване на произведението авторът отстъпва на ползвателя изключителното или неизключителното право да използва създаденото от него произведение при определени условия и срещу възнаграждение.

Авторският договор, приложим в медиите, има особеност, която го отличава от договорите за продажба, наем и т. н. При него авторът се задължава да отстъпи определено право на ползвателя. ЗАПСП предвижда отстъпване на права: (1) отстъпване на изключително право за използване на произведение, и (2) отстъпване на неизключително право за използване на произведение.

Произведение, създадено в рамките на трудово правоотношение

АП върху произведение, създадено в рамките на трудово правоотношение, принадлежи на автора, освен ако в този закон не е предвидено друго. „Друго“ е, когато авторското право върху компютърни програми и бази данни, създадени в рамките на трудово правоотношение, принадлежи на работодателя. Това е специална разпоредба, повлияна от Директивите на Европейския съюз. Работодателят има изключителното право без разрешение на автора и без заплащане на възнаграждение, доколкото в трудовия договор не е уговорено друго, да използва така създаденото произведение за свои цели. Работодателят може да

упражнява това право по начин и до степен, съответстващи на обичайната му дейност.

Относно заплащането за творческия труд на автора се предвижда, че когато трудовото възнаграждение на автора по времето, през което е създад произведението се окаже явно несъразмерно на приходите, реализирани от използването на произведението, авторът може да поиска допълнително възнаграждение. Ако не се постигне съгласие между страните, спорът се решава от съда по справедливост.

Директиви, хармонизиращи авторското право в Европейския съюз (ЕС)

Директива на Европейската общност за правната закрила на компютърните програми – чл. 1 задължава държавите членки да закрилят компютърните програми като литературни произведения по смисъла на Бернската конвенция за закрила на литературни и художествени произведения.

Директива за правото за даване под наем и в заем и за определени права, сродни на авторското – когато се сключва договор за филмова продукция между изпълнителите и филмовия продуцент, презюмира се, че изпълнителите са прехвърлили своите права за даване под наем на филмовия продуцент, ако в договора не е уговорено друго. Директивата предвижда, че държавите членки могат да установят сходна на посочената по-горе презумпция и с оглед на правата на авторите.

Включена е и специална разпоредба за даването под наем на компютърни програми.

Всеки автор има право на справедливо възнаграждение. Той може да предостави това право на организации за колективно управление, като държавата, в чиято територия се намират те, може да определи кой може да събира това възнаграждение и до каква степен.

Глава втора е посветена на сродните права. Държавите са длъжни да предвидят възможност за всички изпълнители да разрешават или да забраняват записването на техните произведения, да осигурят на радио- и телевизионните организации изключителното право да разрешават или да забраняват записването на техните програми, без значение начина на излъчване.

Директива за съгласуване на определени норми относно авторското право и сродните му права, приложими към излъчване чрез спътник и кабелно предаване – в Директивата се посочва, че в случай на разпространение чрез спътник, тя изисква излъчващата организация да получи по договорен път разрешението на всички носители на авторските права и сродните му права в държавите членки.

Правото на препредаване с кабел на радио- и телевизионни предавания се осъществява само чрез организациите за колективно управление.

Директива 2001/29/ЕО за хармонизиране на някои аспекти на авторското право и сродните права в информационното общество.

Практически аспекти

Нормативните документи са резултат от развитието на съвременното демократично и информационно общество и е еманация на неговите основни принципи, елементи и характеристики. Тези принципи са в основата на изграждането на правната система. На практика обаче въпросите се решават при нужда от справедливо равновесие между защитата на правото на собственост и изискванията на обществения интерес, в частност медиите.

Въпросите от реалната медийна комуникация са различни и разнопосочни. Например:

Как се получава разрешение за използване на чуждо медийно съдържание? Получих право да използвам медийно съдържание, но след това моята уеб страница беше премахната. Защо?

Защо българските медии не позволяват да се маркира, копира и изпраща текст или просто да се задели за по-късно четене. Това е практика на закрила, която се използва в българските онлайн медии. По този начин журналистите защитават от потенциална кражба авторския си труд.

Новината е изключена от обектите на авторските права в ЗАПСП. Но какво е новина – фактът за случилото се или неговото изразяване в писмен вид. В много случаи новината е разказана есенстично. Тогава?!

„Пиратството“ в медиите – този термин е използван в прессъобщението на Европейската комисия по отношение на правата на издателите на преса и тяхната борба с пиратското използване на съдържанието без това да накърнява правата на авторите.

Така европейският законодател отчита ролята на издателите в инвестирането и за създаването на качествено журналистическо съдържание. Според ЕК новото право ще засили позициите на издателите при договарянето на условия за онлайн използване на техния контент и за неговата защита.

В защита на авторското право можем да се възползваме и от закона в САЩ. Не е необходимо да се използват услугите на американския съд. Законът за авторското право в цифровото хилядолетие (The Digital Millennium Copyright Act – DMCA) е приет през 1998 г. от Сената на САЩ. Сред защитните мерки той предвижда и премахване или блокиране в интернет на материал, за чието публикуване авторът не е дал разрешение. Затова засегнатият може да поиска сваляне от интернет на съответното съдържание.

Жалби могат да се подават и пред световни търсачки като Google, Yahoo и Bing, ситуирани в Щатите, които след проучване и при определена процедура могат да накажат нарушителя.

Напоследък все по-често висшето образование се ориентира към неформално обучение – под формата на научни форуми, срещи между специалисти и обучаващи се. Творческите срещи в рамките на практическите занимания от курса по авторско право в медиите са предпоставка за устойчив диалог за изграждане на стабилна медийната екосистема, за обмен на добри практики, за връзка на традиционните и новите медии.

Работата със съдържание, определяне на крайната цел, личният принос са средствата, чрез които може да се осигури смислен учебен процес, в който наука и творчество си взаимодействат, като се създава запомнящо се учебно преживяване [8].

В разработената програма за обучителен курс по авторско право в медиите практическите аспекти са разгледани в концепцията на творчески срещи с млади хора, които правят първите си професионални стъпки в медиите и се срещат с правата на интелектуална собственост, в частност авторско право и сродните му права. Фокусът е върху сътрудничеството обучаващ се студент – работещ по специалността си млад човек и учене чрез правене. Студентите задават въпроси, търсят отговори и решения, изграждат и реализират своите теории и идеи за бъдещето. Идеята е да се усвоява обективно съществуващо познание чрез интегриране на нова информация и опитност от други, които вече са усвоили и приложили на практика познанието. С други думи те конструират собствени знания, докато учат.

Описаните творчески срещи са модел за повишаване на авторскоправната грамотност в медиите и експерименталното му приложение в университетска среда показва, че чрез него се увеличава ефективността на процеса на обучението, реализират се целите на висшето образование и се повишава качеството на учебния процес, а това са предпоставки за успешна професионална реализация на трудовия пазар.

Заключение

Представеният модел за повишаване на авторскоправната грамотност в медиите в университетска среда спомага за осъществяване на последователна образователна политика с цел повишаване информираността на студентите по проблематиката. Доказва необходимостта да се заложи на практическо обучение на бъдещите специалисти, които ще създават и потребяват медийно съдържание. Разгръщане на инициативи за медийна грамотност в областта на интелектуалната собственост – часове, посветени на темата, организирани на научни конференции, семинари и други проекти, които да акцентират върху информирането за работата

на журналистите, репортерите и други професии в съвременните медии, както и кампании за повишаване на осведомеността и активното сътрудничество между автори и потребители на медийно съдържание, за разширяване компетенциите и научната култура на обществото.

Създаването на условия за развитие на креативно мислене и авторскоправна компетентност в областта на медиите в университетска среда ще допринесе за висока конкурентоспособност на обучаващите се на пазара на труда и за утвърждаване на активно гражданско общество. Изследването на медийната културна среда ще повиши качеството на обучението във висшето образование в Р България като основна приоритетна цел на съвременното информационно общество.

Благодарности

Тази публикация е реализирана по проект „Модел за изследване и повишаване на авторскоправната грамотност в медиите в университетска среда“, с Договор № КП-06-М35/1 от 18.12.2019 г., финансиран от Фонд Научни изследвания към Министерство на образованието и науката, с ръководител гл. ас. д-р инж. Евелина Любмирова Здравкова-Величкова.

REFERENCES

1. **Закон** за авторското право и сродните му права. <<https://lex.bg/laws/ldoc/2133094401>>
2. **Саракинов, Г.** Авторското право и сродните му права в Република България. 6. прераб. и доп. изд. София : Сиби, 2009. 392 с.
3. **Саракинов, Георги.** Колективно управление на авторските и сродните им права : Какво представлява: Как се извършва. – София : Сиби, 2008. 76 с.
4. **Тренчева, Тереза.** Интелектуалната собственост в Интернет: Учебно помагало. София : За буквите – О писменехъ, 2014. 260 с.
5. **Uchtenhagen, Ulrich.** Copyright Collective Management in Music. Geneva : WIPO. 136 p.
6. **Самюълс, Едуард.** „Илюстрирана история на авторското право“, стр.135 София 2006 г.
7. **Planska, K., Rasheva-Yordanova, K. Mincheva.** Possibilities for Evaluation of the Visual Culture of Students in Humanitarian Specialties. ERI2019 Proceedings, 12th annual International Conference of Education, Research and Innovation. Seville (Spain). 11th–13th of November, 2019, pp. 8043–8048, ISBN: 978-84-09-14755-7 ISSN: 2340-1095.
8. **Планска-Симеонова, К.** Наука и практика чрез творчество. Съвременни стратегии и иновации в управление на знанието, София, За буквите – О писменехъ, 2020, с. 417.

COPYRIGHT IN THE MEDIA: LEGAL AND PRACTICAL ASPECTS – A MODEL FOR INCREASING COPYRIGHT LITERACY IN UNIVERSITY ENVIRONMENT

Chief Assist. Prof. Evelina Zdravkova-Velichkova, PhD
Department “Library Management and Archival Studies”,
Faculty of Library Studies and Cultural Heritage,
University of Library Studies and Information Technologies
e-mail: e.zdravkova@unibit.bg

Abstract: Media is the most important tool for promoting freedom of expression in the public sphere. They stimulate debate, provide space for its development, offer commentary and opinions, shape public opinion. The media present educational, entertaining, cultural, and artistic forms of expression. They also play an important role in the economy, creating jobs and generating income. Media content affects society. In these conditions the media culture of society is changing. The analysis and summarization of contemporary trends and achievements in the development of the modern information society, the development of intellectual law aspects in the media industry, the importance of issues related to copyright and related rights in the media, directs the research interest of the project team of “Model for research and increase of copyright literacy in the media in a university environment”, funded by the Research Fund, to the consideration and creation of a training course “Copyright in the media: legal and practical aspects”. This report presents a model of a training course on copyright in media in the context of the interaction between education, economics, and innovation. The relevance of this development is due to the increased role and importance of media and the increasingly compelling trend for free use of media content in the digital space. The specific manifestations of interaction between media creators and consumers and their role as authors of knowledge, information, and culture for society predetermine the need to respect intellectual property rights and in particular copyright and related rights. Because the role of the media in a democratic society does not change, but the concept of media needs to be adapted to reflect the changing multidimensional reality, to ensure a level of protection and to regulate obligations and responsibilities in line with the Council of Europe norms.

Keywords: copyright, media, Internet, copyright literacy, collective rights management.

Цитирай като: Здравкова, Евелина (2022). Авторско право в медиите: правни и практически аспекти – модел за повишаване на авторскоправната грамотност в университетска среда. *Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог*. – София: Академично издателство За буквите – О писменехъ, 2022, с. 161–172.

Citation: Zdravkova, Evelina (2022). Copyright in the Media: Legal and Practical Aspects – a Model for Increasing Copyright Literacy in University Environment. *Intellectual Property in Universities – New Horizons of Academic Dialogue*. Sofia: Academic Publisher “Za bukвите – O pismeneh”, pp. 161–172.